EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2007/2210(INI)

24.1.2008

NUOMONĖS PROJEKTAS

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto

pateiktas Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl organų donorystės ir transplantacijos: politikos veiksmai ES lygmeniu (2007/2210(INI))

Nuomonės referentė: Edit Bauer

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

A. kadangi visoje Europoje į laukiančiųjų sąrašus įrašyta daugiau kaip 60 000 pacientų, kuriems reikia transplantacijos, ir kadangi daug pacientų miršta dėl nuolatinio organų trūkumo;

B. kadangi keturios valstybės narės iki šiol neratifikavo Jungtinių Tautų konvencijos prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą, penkios valstybės narės neratifikavo jos papildomo Protokolo dėl prekybos žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais, prevencijos, sustabdymo bei baudimo už vertimąsi ja (toliau vadinamo Palermo protokolu) ir devynios valstybės narės neratifikavo JT neprivalomojo protokolo dėl prekybos vaikais, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos;

C. kadangi neseniai apskaičiuota, kad prekybos organais atvejų, palyginti su visų kitų formų nelegalios prekybos atvejais, yra žymiai mažiau, tačiau prekyba organais ir audiniais – tai didėjanti pasaulinio masto problema, su kuria susiduriama nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis ir kuri grindžiama paklausa (Europoje apskaičiuota 150–250 atvejų per metus);

D. kadangi prekyba organais ir audiniais yra viena iš prekybos žmonėmis formų – o tai yra rimtas pagrindinių žmogaus teisių pažeidimas, ypač atsižvelgiant į žmogaus orumą ir fizinę neliečiamybę, dėl kurio gali būti pakenkta piliečių pasitikėjimui teisėta transplantacijos sistema ir todėl toliau gali būti stokojama savanoriškai dovanojamų organų ir audinių;

E. kadangi patirtis rodo, kad dėl teisinių sistemų, pagal kurias reikalaujama sutikimo arba atsisakymo dovanoti organus, taikymo ne itin keičiasi rezultatai organų įsigijimo ir persodinimo srityse;

1. pritaria Komisijos iniciatyvai rengti teisinę sistemą organų donorystės ir transplantacijos saugos bei kokybės klausimais ir ragina nustatyti lanksčius ir minimalius reikalavimų standartus, atsižvelgiant į tai, kad transplantacija galėtų išgelbėti paciento gyvybę, todėl net ir didesnė rizika būtų priimtina;

2. ragina valstybes nares, kurios iki šiol nėra to padariusios, pasirašyti, ratifikuoti ir įgyvendinti Europos Tarybos konvenciją dėl veiksmų prieš prekybą žmonėmis ir Palermo protokolą;

3. prašo Komisiją ir Tarybą atnaujinti veiksmų planą dėl prekybos žmonėmis ir į jį įtraukti prekybos organais klausimą;

4. ragina valstybes nares keistis pažangia patirtimi organų donorystės ir transplantacijos klausimais bei ypač pabrėžti organų įsigijimo ir transplantacijos Ispanijoje teigiamą patirtį ir rezultatus;

5. ragina valstybes nares išlaikyti ir stiprinti laukiančiųjų sąrašų tvarkymo skaidrumą ir saugumą bei numatyti aiškų reikalavimą dėl pažeidimų nustatymo ir organų atsekamumo užtikrinimo, taip pat garantuoti donorų ir recipientų anonimiškumą;

6. ragina valstybes nares priimti ir išlaikyti griežtas teisines nuostatas, susijusias su transplantacija iš gyvų donorų, kurie nėra šeimos nariai, siekiant užtikrinti sistemos skaidrumą ir užkirsti kelią neteisėto organų pardavimo arba priverstinės donorystės galimybėms;

7. mano, kad turėtų būti visuotinai uždrausta prekyba organais ir audiniais, taip pat organų ir audinių transplantacija iš kalinių, kuriems įvykdyta mirties bausmė;

8. ragina Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su vadinamosiomis donorų šalimis ir pasitelkus Europolą bei Interpolą atlikti reikiamus tyrimus siekiant išaiškinti prekybos organais atvejus ir sunaikinti šios prekybos tinklus;

9. ragina valstybes nares, jei reikia, iš dalies keisti savo baudžiamuosius kodeksus siekiant užtikrinti, kad už prekybą organais atsakingi asmenys būtų atitinkamai patraukiami baudžiamojon atsakomybėn, taip pat kad būtų taikomos sankcijos medicinos darbuotojams, kurie dalyvauja persodinant parduotus organus, ir dėti visas pastangas siekiant įtikinti recipientus neieškoti parduodamų organų ir audinių;

10. ragina valstybes nares imtis reikiamų priemonių siekiant uždrausti, kad sveikatos apsaugos specialistai sudarytų geresnes sąlygas prekybai organais ir audiniais, pvz., nurodytų pacientui užsienio transplantacijos tarnybą, kuri dalyvauja prekybos organais veikloje, taip pat kad sveikatos draudimo teikėjai sudarytų geresnes finansines ar kitokias sąlygas veiklai, kuri tiesiogiai ar netiesiogiai skatina prekybą transplantacijai skirtais organais;

11. ragina valstybes nares užtikrinti, kad gyvi donorai nebūtų diskriminuojami, ypač draudimo sistemų;

12. ragina valstybes nares užtikrinti, kad gyviems donorams būtų grąžinamos socialinės išlaidos;

13. pabrėžia, kad svarbu finansuoti organų įsigijimą ir transplantaciją pagal atskirą biudžeto eilutę siekiant, kad transplantacija netaptų ligonines atgrasančiu veiksniu;

14. ragina Komisiją ir valstybes nares didinti visuomenės informuotumą apie organų donorystės būtinumą; pritaria Komisijos Europos donoro kortelės, kuri taip pat gali būti visuomenės informuotumo didinimo priemonė, iniciatyvai;

15. ragina Komisiją atsižvelgti į Europos interneto svetainės organų donorystės tema www.eurodonor.org (ir (arba) www.eurocet.org) tolesnį vystymą ir išplėtimą, įtraukiant visas ES valstybes nares ir visas oficialiąsias ES kalbas ir siekiant nurodyti visą tinkamą informaciją bei visus duomenis organų donorystės ir transplantacijos klausimais.